

Szerkesztő iroda:

NYIREGYHÁZÁN,

Egyház-utca 170. sz. n.

Kiadó hivatal

ifj. Csáthy Károly

könyvkereskedésében

Debreczen és Nyiregyháza.

Bérmentellen levelek el nem fo-
gadtatnak.

TISZAVIDÉK.

Vegyes tartalmu hetilap.

Nyílt tér alatt minden három hasábos
garmondsor 25 kr. és 30 hr. bélyegdíj.

Előfizetési díj:

Kiadóhivatalban egész évre 5.50
Házhoz vagy postán küldve 6.—
Félévre . . . . . 3.—
Évnyegyedre . . . . . 1.50Hirdetések díja : minden 5 ha-
sábos petit sor egyszeri igitá-
tásánál 5, többszörinél 4, —
bélyegdíj 30 kr.Előfizethetni Nyiregyházán és Debreczenben ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében, Pesten Grill Károly m. k. udvari könyvárusnál,
S.-A.-Ujhelyben Löwy A. könyvkereskedésében, Bereghszászbán Csauder Móránál, hol egyszersmind hirdetések is felvételnek.

T. cz. előfizetőink, kik a lápot megtartották, tisztelettel kéretnek az előfizetési pénzeknek január végeig a kiadóhivatalhoz leendő beküldésére, Nyiregyházán ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében.

A megyék rendezéséről, különös tekintettel Szabolcsmegyére.

(Vége.)

Kezünkbe véve Szabolcsmegye térképét, látni fogjuk, hogy északi részét a Tisza déli és nyugoti iránya övezi körül, s így mintegy természetes határát képezi északkelet és északnyugotról, míg határozottan kelet, dél és nyugot felől a százados viszonyok jogok állapítják meg határát. Legészakibb részétől, hol a Tisza Csap, illetőleg Zsurknál szögletet képez, leginkább három irányt észlelhetünk: keletnek Ér-Kenézig $13\frac{1}{3}$, délnyugotnak P.-Ladány $19\frac{1}{2}$, és Egyekig $18\frac{1}{2}$, nyugotnak Dob $13\frac{1}{4}$, és Rakamazig $10\frac{1}{4}$ mértföldnyi távolságban, több helyen beszegelvén Bihar-megyébe.

Czélirányosság tekintetéből ohajtandó volna megyénk területének szabályozása, de más felől véve a százados együt-
léből kifejtett viszonyokat, csakis a legnagyobb ovatosság lesz e tekintetben követendő, s egyes községeknek a megyétől elválasztása csak ott leend helyesen indokolva, hol azt a természetszabta határok megkövetelik, vagy hol ez által tetemes kiadások lesznek megtakaríthatók.

Ha a községek helyi fekvését vesszük tekintetbe, látni fogjuk, hogy azok Kis-Várda környékén felső-nyirben esnek egymáshoz legközelebb, s így viszonyaik és érdekeik is leginkább fűződnek egymásba, míg lejjebb az alföldiség felé a községek egymáshoz távolságuknál fogva lazább viszonyban állnak egymással.

A népesség száma viszonyítva a terület-hez, felső-nyirben legnagyobb.

Ha most a fentebbieket egybevéve, ezen kérdést állítjuk fel: miként lehetne megyénk belviszonyait a legcélszerűbben szabályozni? válaszunk a következő:

A mi megyénk területének szabályozását illeti, legfontosabb az a Tisza vidékén. Ismerve azon közlekedési eszközöket, melyekkel a Tisza vidékén birunk, azokat valóban primitív állapotban sinlódóknak mondhatjuk, midőn Naménytől egész Tokajig a Tisza sehol áthidalva nincsen.

Nézetünk szerint tehát a Tisza jobb oldalán fekvő, most Szabolcsmegyéhez tartozó községeket azon megyékbe kell bekebelezni, melyekhez közlekedési s piaci érdeküknél fogva leginkább kötve vannak.

Hogy a hajdu városok viszonyai mikint szabályoztassanak, az mindnyájunk előtt tiszta fogalom.

Attérve most megyei beléletünk leglényegesebb kérdésére, a törvényszékek elhe-

lyezésére, nézetünk a következőkben öszpontosul:

A méltányosság, igazság és czélszerűség szigoru mértékét véve kezünkbe, igyekszünk nézeteinket érvekkel s érveinket adatokkal támogatni.

A megye bizottmánya mult évben egy bizottságot küldött ki a megye területén elhelyezendő törvényszékek véleményezése érdekében. Hogy miként volt ezen bizottságban az egyes vidékek érdeke képviselve, arra csak abból következtethetünk, hogy annak működését egy második bővített bizottság működése követte, mely Kisvárdát, Nagyállót és Nádudvart jelölte ki oly pontokul, melyeken a törvényszékek minden viszonyok és kiválmak tekintetbevételével legcélszerűbben lennének elhelyezendők. Ezen nézetet elfogadta a megye bizottmánya, s azt felterjesztette az igazságügyminiszterhez.

Hogy ezen kérdés azóta oda fent milyen megoldást nyert, vagy mennyire haladt elé, csak sejteni bírjuk, de ha e sejtelmünk valósulna, méltán fájlalnánk azt. Eltekintve azonban ettől, igyekezni fogunk a kérdést aként felállítani, miként az van, ugyanis:

Feljebb kifejtettük már a megye területi s népességi mint egyéb viszonyait is, ezekből kiindulva a következő megállapodáshoz jutottunk.

Tekintve megyénk fekvését, mely észak-tól déli irányban 20—22 mértföldnyi vonalban nyulik el, míg keletről nyugotnak 10—12 mértföldre, önkint következik, hogy az előbbi vonalban lesznek a törvényszékek elhelyezendők, s annál is inkább, mivel azon vonal megyénket hosszában diagonáliter metszi át: Kisvárdá, Nyiregyháza és Nádudvar központokat érintve.

Ha hajlandónak mutatkoznék a kormány egyetemben az országgyűléssel Szabolcsmegyére nézve ezen nevezett pontokon törvényszékeket felállítani, úgy a feltett kérdés a legigazságosabban oldatnék meg. De a viszonyok nem így állnak, — először mivel a kormány Szabolcsmegyére nézve, — miként értesülve vagyunk — csak két törvényszék felállítását tervezi és véleményezi, másrészt pedig a magánérdekek is mindent elkövetnek, hogy a kérdés másként állíttassék fel és döntessék el.

Taglaljuk tehát a kérdést ezen szempontból kiindulva.

Ha Szabolcsmegyében csak két törvényszék felállítása terveztetik és fogadtatnék el a törvényhozás által, kérdés: hol legyenek azok?

Mi határozottan Kisvárdá és Nyiregyháza mellett nyilatkozunk, — egyrészt a fentebb kifejtettek nyomán, másrészt pedig a következő okokból.

Hogy Nyiregyháza Szabolcsmegyében jelenleg azon hely, hova úgy fekvésénél mint helyzeténél fogva a közérdek leginkább gravitál, ezt úgy hisszük, kétségbe vonni senki sem fogja, de miként azt minden irányban indokolja a tapasztalás is.

Nyiregyháza nagy vidékkel rendelkezik, hol ezen vidék összes községeinek érdeke öszpontosul. Kereskedése s vasuti összeköttetése folytán szép lendületet nyert, s a majdan megnyitandó vonalok útján érintkezésbe jön az ország minden vidékével s a világkereskedés összes piacával. Erre nézve tehát egyéb indokokat felhozni feleslegesnek tartjuk.

Ami pedig Kisvárdát illeti; itt már részletekbe fogunk bocsátkozni, támogatván azt rendelkezésünk alatti adatokkal.

A kisvárdai járáshoz tartozik jelenleg 47 község 42,027 lélekkel. Ezen 47 község átlagos távolsága Nyiregyházig $291\frac{3}{4}$ mértföld, míg Kisvárdáig csak $85\frac{1}{4}$ -et tesz ki. Ugyde a megye rendezésénél, több mint valószínű, hogy Napkor és Tét, ugy Ágtelek, Ásvány, Eszeny, Szalóka, az előbbieket a járástól Nyiregyházhhoz, az utóbbiak pedig, mint melyek a Tisza bereghi oldalán esnek, Bereghmegyéhez fognak csatoltatni; de másrésztől Záhony, Győröcske, mint melyek a Tiszának szabolcsi oldalán esnek, továbbá Bakta-Lorontháza, Berkesz, Demecser, Eőr, Gégény, Kék, Laskod, Mada, Namény, Petreháza, Ramocsaháza, Rohod, Jákó, Vaja, melyek Kisvárdához közelebb esnek mint Nyiregyházhhoz, e járásba fognak bekebeleztetni.

Igy ezen Kisvárdához közelebb eső 57 község 51,616 lélekkel méltán tekintetbe vehető. S míg ezen 57 község átlagos távolsága Nyiregyházhhoz $323\frac{1}{4}$, Kisvárdához csak $106\frac{1}{4}$ mértföld.

Vegyük fel most, hogy ezen 51,616 léleknek 3%-ja keresi meg a törvényszéket évenként, így 51,616 lélek után 1548. Hogy ezen 3%-nyi szám arány nincs magasan véve, kitétszik onnan is, hogy 1869-dik évben a kisvárdai járás egy szakaszában Mikesz János főszolgabíró ügykezelése alatt 1969 perszám jegyeztetett, holott járásunknak 4 szakasza van.

Az ut Nyiregyházig az egyes községektől átlagos számítás szerint 5.67 mértföld, míg Kisvárdáig 1.86 mértföld.

Azon 3%-i 1543 egyén Nyiregyházig 877,716 mértföldet tesz meg, Kisvárdáig pedig 287,928 mrtfdet. Ha most mértföldenkint az utazás költségeit s azon veszteséget, melyet az által a magán ügyvitel szenved 2 o. é. frtra tesszük, lesz az utazási költség Nyiregyházig 17,554 frt. 32 kr., míg Kisvárdáig csak 5758 frt. 56 kr., vagyis, ha nem Kisvárdán állíttatik fel az egyik törvényszék vidéke, évenként 11,795 frt. 76 kr. o. é.-ben inproductív ad ki. Oly összeg ez, mely államgazdasági tekintetknél fogva is valóban figyelmet érdemel.

Méltán tehetné most valaki azon kérdést, miért vettük mi kiindulási pontul az összehasonlító számarányoknál Nyiregyházát nem pedig Nagyállót? Feleletünk a következő:

Nyiregyháza Ungvárral előbb utóbb vasuti összeköttetésbe jöven, ez által e vonal mentén a közlekedés sokkal gyorsabb és jutányosabb lesz, másrészt az építés alatti ország út is e mellett bizonyít, úgy figyelme-

érdemmel azon kereskedelmi összeköttetés is, mely vidéket Nyiregyházaéhoz csatolja, melynek folytán gyakori alkalom kínálkozik az illetőknek ügyeik érdekében a Nyiregyháza felállítását törvényszékek megkeresni, míg Nagyálló minden tekintetben izoláltan áll a vidéktől s nem köti ahoz semmi érdek. Epen ezen okoknál fogva tehát, ha Kisvárdai vidéke valamely figyelemben részesítették, az csak az által érteik el, ha vagy Kisvárdában állítatik fel egy törvényszék, vagy pedig ha törvénykezési érdeke Nyiregyházaéhoz csatoltatik; de semmiesetre Nagyállóéhoz. Igen de hát a multnak kegyeletos emlékére megteledeztünk? Mi nem a multnak, de a jövőnek akarunk élni.

Megemlítendőnek tartjuk még itt azon előnyöket is, melyeket Kisvárdai Nagyálló felett nyer a Nyiregyháza-Ungvári vasútvonal kiépítése által.

Ki közelebbről ismeri Kisvárdai helyzetét, viszonyait, különösen kereskedelmét, azon összeköttetést, melyben Gácsországgal s egész Lengyelhonnal áll, s azon haladást, melyet népesedése s ezzel karöltve járó építkezése tesz, az szép jövőt jósol neki, s méltán tekinti úgy, mint Szabolcsmegye egyik elsőrendű kereskedő városát.

Hogy pedig e kérdés taglalásánál miért állítottuk szembe Nagyállót Kisvárdával, az a következőben leli magyarázatát:

Van egy bizonyos nézet, mely Szabolcsmegye törvényszékeit Nagyállóban és Nyiregyháza akarja felállítani.

Valóban különös szeszélye lenne a sorsnak, ha ez eként történnék. Nyiregyháza Nagyálló 1¹/₂ mértőld s mindkettő a megye közepén van. Az osztó igazságnak egy megérthetetlen kezelése volna az, a megye egyik vidékének többet adni, mint mennyire szükség van, s az észszerűség is tanácsol, s a többitől elvonni azt, mit az igazság és méltanyosság jogán követelhetnek s ezt akkor tenni, midőn a terheket közösen viselik.

Okadatolnunk kell még, hogy Kisvárdának miért adtunk előnyt Nádudvar felett

Nádudvar környéke az, hol megyénk legnépesebb városai fekszenek, de melyeknek egyrésze Nyiregyházaéhoz, másik része pedig Debreczenhez gravitál összeköttetései és kereskedelmi érdekeiknél fogva, Nádudvarhoz pedig vajmi kevés érdek köti őket. Ugy másrésztől nem hagyhattuk figyelmen kívül a távolságot, mely Nyiregyháza és Nádudvar közt elterül, s az ezen vonalban eső városokat, melyek nagyrészt közelebb esnek Nyiregy-

házhöz. Ismerjük továbbá ezen alföldi városok perszámát is, mely, összehasonlítva a Felső-Nyir pezsgő életéből kifejtett törvénykezési ügyeivel, a párhuzamot ezzel nem állja ki.

Van még a kérdésnek egy oldala, melyet nem akarunk érintetlenül hagyni, s ez a Nagyállói megyeháza.

Mi ezt akadálynak legkevésbé sem tekintjük a törvényszékeknek általunk óhajtott elhelyezésénél, sőt inkább oly előnynek, mely ha nem léteznék, elé kellene állítani.

Ismerve börtönrendszerünket, kétségen kívül áll, hogy ott a javítást tovább halasztani már nem lehet; s így mi lenne természetesebb, mint a Nagyállói megyeházát dologházzal egybekötött a mai kor kívánalmainak megfelelő javító börtönné átalakítani. — Mi hisszük, hogy a kormány hajlandó volna ezt oly formán átvenni, miszerint helyette a felállítandó törvényszékek helyiségeiről gondoskodnék. A mi pedig az építendő törvényszékek helyiségeit illeti, azoknak költségelése jóval alább szállana célszerű berendezés következtében s ha a börtön helyiségek csakis az itélet alatt álló rabokra számítottának, a már elítéltek pedig Nagyállóba a megye börtönébe helyeztetnének el.

A feltett kérdés megoldásánál igyekeztünk oly érveket felhozni, melyeket reméljük, az észszerűség és igazság is helyeselni és támogatni fog, hogy minő sikerrel tettük, azt a jövő fogja megmagyarázni.

Mi nem a helyi érdek önző szempontjából taglaltuk ezen kérdést, sőt inkább igyekeztünk azon felülemelkedve egy magasabb nézpontra állani, hogy hasznára lehessünk megyénknek és hazánknak.

Szabó László.

Körültekintés megyei gazdaságunk érdekében.

(F.) Megyénk egyike lévén a hazai nagyobb termelő megyéknek, úgy véljük nem lesz érdektelen az olvasó közönség előtt feltárni azon adatokat, a melyek productivitását egy biztos irány felé vezethetik. Mert nem elég csupán a föld termő erejét kiszákmányolni; nem elég csupán felhasználni mindazon gazdasági eszközöket, gépeket, melyek kivált nagyobb gazdaságoknál tetemes kiadásokat kímélnék meg; de szükséges minden okszerű gazdálkodásnál mindenekelőtt kipuhatolni a talaj minőségét s ehhez alkalmazni a természetű gazdasági cikkeket; de még ez sem minden, nem szabad szem elől téveszteni a világpiacot, s pontosan figyelemben tartani azt, hogy mely cikkek azok, melyek nagyobb kivitelnél örvendenek.

A gazdálkodásnál mindig a piac a főpont, az árak értékesítése a fődolog, és így okszerű gazdálkodásnál a föld productivitását mindig oda kell irányozni, hacsak talaja nagyobb veszteség nélkül megengedi, hogy a fősúly a biztos piacnak örvendő árak termelésére fordíttassék.

Megyénk nagyobb részben sovány homok talajánál fogva, a mint azt már minden gazdálkodó embernek tudnia

kell, leginkább gabonatermelésre van utalva; a zsirosabb s alantabb fekvésű homokban megterem a buza is sokszor meglehetősen eredménnyel, de összehasonlítva a gabonatermeléssel, még akkor is értékben hátrányosabban, s e miatt sok gazdálkodásnál a buza csupán saját szükségletre termeltetik; és nagyon célszerűen, mert a homokos talajban termett buza, mégha termelése fényesen sikertült volna is, súlyra és minőségre soha sem versenyezhet az alföldivel vagy a bánáttal. A természet tehát mintegy ujjal maga kimutatja minden vidék agriculturalájának főtényezőit. Ne panaszkodjunk azért soha, mert a gabona ára lentebb áll a búzáénál. Arra nem emlékszünk, hogy a nyir lakója vándorbotot kényszerült volna kezébe venni, s tömegestől vándorolt volna élelmét keresni boldogabb vidékekre; de azt többször tapasztaltuk, hogy a boldog alföld népe hozzánk vándorolt.

De előnyöse teszi gabonatermelésünket a világpiacz forgalma, miről egyetlen körültekintés szembetűnően meggyőzhet bennünket. Ugyanis, ha az osztrák-magyar kereskedelmi miniszteriumnak a birodalom külföldi áruforgalmáról kimutatását olvassuk a mult 1869. év három első negyedéről s ezt összevetjük a megelőző 6 év forgalmával, következő eredményre jutunk:

Kivitetett az osztrák-magyar birodalomból vámmászánként:

	buza	rozsa	tengeri
1863.	1.878000	1.166000	125000
1864.	2.445000	559009	124000
1865.	4.968000	1.969000	291000
1866.	4.714000	372000	325000
1867.	11.627000	3.230000	397000
1868.	12.066000	4.833000	3.064000
1. negyed 1869.	2.506000	701000	1.327000
2. " 1869.	2.200000	903000	951900
3. " 1869.	1.775000	913000	344000
9 első hó 1869.	6.481000	2.517000	2.622000

Ha most figyelemben vesszük azt, hogy az osztrák-magyar birodalom kiviteli áruforgalmának hozzá hasonlíthatlan legnagyobb részét Magyarország állítja ki, ezen kimutatásban hazánk kivitelnél hű képét látandjuk, és ezen kimutatás igen sok problema megoldásához kulcsot szolgáltat.

Szembetűnő mindjárt első tekintetre azon óriási áru-kiviteli emelkedés, mely 67-ben és 68-ban látható, a mikor is a buza-kivitel 4 millióról 11, sőt 12 millióra, a rozskivitel 372,000-ról 3 millió 230,000-re sat. emelkedik. Innen magyarázható ki azon életpezsgés, azon vagyon emelkedés, mely a nevezett két évben hazánknak észlelhető vala. De körülbelül e kimutatásból részben kimagyarázható a beállott pénzválság, az üzleti pangások s az egymást erő bukások: mert im 1869 3 negyedében a kivitel csaknem felénnyire olvadt a búzáénál s minden évnegyedben alászállást mutatott; a rozsa is csökkent, de ennek kivitele mindamellett mindenik évnegyedben emelkedést mutat; aránylag kevés kiviteli csökkenést mutat a tengeri is, de figyelemben véve azt, hogy az utolsó évnegyedben mily alant szállott: legbiztosabbnak mutatkozik a külföldi piacz a gabonára nézve.

És ha most még a fentebbi évekről kimutatjuk az árpa-, zab- és liszt-kivitelét, itt is ugy találjuk, hogy míg 1863-ban árpa 743000 vámmász, zab 389000, liszt 713000 vitetett ki: 1868-ban már árpa 5.103000, zab 2526000, liszt 2.767000 szállított ki külföldre.

Az 1869-dik év három első negyedében pedig ezen magasság az árpánál 1.483000; a zabnál 710000-re süllyedett, míg a lisztnél 2.574000-rel évnegyedenkénti folytonos emelkedésben, csaknem elérte az 1868-diki legmagasabb kivitelt, és pedig 3 évnegyed alatt.

És mi idézte elő ezen óriási csökkenést; ide nem számítva a gazdaság és ipar termékeiben kiaknázhatatlan bányát, Amerikát, Európa országaiban egyetlen évi jó termés levette a buzát, tengerit, árpát, zabot, s csak egyedül a rozsa és liszt-kivitel tartotta fenn magát.

Megyénk gazdálkodó közönségének ujjmutatás ez arra, hogy gazdálkodásában a fősúlyt a gabonatermelésre fektesse, de másrésztől intés, hogy az elhanyagolt malomipart emelni törekedjék.

TÁRCZA.

Fejér galamb, fejér rózsá.

Eredeti beszély

Gyöngyösy Sámuel től.

(Folytatás.)

A két ifju kimerült léptekkel, szólanul haladt előre jó ideig, mindakettő el volt foglalva saját gondolataival, mindakettő közdött keble viharai ellen; egyik hogy felzudulását el ne árulja; a másik, hogy az utolsó roham esendes elvonulását eltakarja.

Gyula leglátványosabban sem gyanította, hogy a Péter sasteinkintete szívég hatott; Péter ellenben mindenestől ismerte az érzelmeiket, melyek a Gyula keblében harcra keltek. Jól ismerte emberét!

Majd félőrai hallgatás után Péter törte meg a csendet. Az ő jelleme őszinteség, határozottság volt, egy pillanat alatt kész volt teendőinek tervével, titkot nem szeretett keblében rejteni, ugyanazért most is ohajtott a közelebbi perczek hatásától szabadulni, halk, méla hangon csaknem suttogva szóllott Gyulához, miközben arca egész át volt szellemülve:

— Gyula! te titkot rejtegetsz előttem, mit mondanál hozzá, ha lelked minden gondolatját, szíved minden érzését, a harcot mely most bensődben zug és forr mint egy csatázó sereg, — elődbe tárnám, s tükröt mutatnék, hogy meglássd tenn képedet? . . .

— Ah barátom! monda ez erős hangon, ajkára mosolyt erőltetve, — még eddig nem ismertem benned a mindentudóság isteni tökélyét, de megvagyok róla győződve, hogy ezen esetben cserbe hagyand bölcsességed!

— Nem! engem tapasztalatom cserbe nem hagyand — válaszola Péter s a Gyula kariját könnyeden megszorítván folytató:

— Gyula! te szerelmes lettél az égőveres ruhás szöke nőbe a kit megmentettél, te régen keresed az alkalmat, hogy megismerhetni, most szerencsés alkalmad akadt, de nem csak megismerni, de magadat előtte érdekessé is tehetni; csapongó szerelmed, mely minden pillanatban újabb tárgyakért hevül, most kebledben hallgatag tusát viv, hogy vajjon újabb szerelmed után is, mint csak újabb áldozat után nyujtsd-e ki kezeidet? . . .

Gyula meghökkenve tekintett barátjára, de nem mert szólni. Péter nyugodt, de fokokként érzeménydusab hangon folytató:

— Én neked még többet is tudok mondani, azon nő is szerelmes lett beléd! Jól megjegyzed magadnak a mit most fogok mondani . . . és el ne felejtőd soha! . . . E hölgy szerelme drága kincs, egy ártatlan angyal hó tiszta lelkének fénye az, melyhez szennyes kezekkel nyulni nem szabad; jaj annak a ki e fényt, a tündérmók és szemkápáratató glóriáját merészli meghomályosítani! E nő tenéked menyett ad, és e mennyben üdvösség vár reád, minőt ember még nem élvezett: de jaj neked, ha e mennybe lopva jutni vágyasz! Én láttam az ő lelkét szemsugáriból a tiédbe által szállani, láttam meggyulni szerelme csillagát, oh Gyula! fényes lesz e csillag, és magasan fog tündökölni; fénye képes leend átsugározni egy örök éjszakát: de jól vigyázz, hogy e csillag le ne hulljon fényes egéről; mert az ilyen nő-kebel szeretni csak egyszerű képes, és ha csalódott, örökre bezárja keblét, mint a délignyító a napsugárait előtt. Gondold meg mind ezeket, arról biztosítalak hogy e nő szeretni fog, szeretni kimondhatatlanul; de csak ugy merj hozzá közelíteni, ha előbb leraktad földies vágyaidnak minden szenvedjeit, különben kerülöd őt, hogy ha még lehetséges, maguktól aludjanak ki keblednek lángjai!

Gyula! én szerettem e nőt ifju lelkem egész ábrándos szerelmével, éreztem, hogy soha föl nem emelkedhe-

tem az erény és ártatlanság azon magaslatára, melyen ő lakik; de álmodtam fellegvárakat, csillogó homokhegyekre építettem ábrándos tündérkastélyokat, s azt hittem, hogy egykor leszál azokra, lehajol hozzám, és szűz keblére öleli égő homlokom! Üres ábrándok, hiu káprázolatok voltak reményeim, minden gondolatjaim, ez angyal nem az én számomra teremtette Istentem. Flébredtem szép álmaimból. Szerelmemről előtte nem szóltam soha; ah Gyula! ott, hol a kebledben rokon érzelem honol, nincs szükség arra, hogy az ajkak árulják el a szívnek titkait, beszél ott a szív minden dobbanásában, beszél a szem, beszél az arc dicsőült sugárzatában, beszél a lélek, mely a kebel titkait elárulni a homlokra ül, minden minden beszél, a madár, a virág, az illat, a napfény, a csillag, a szelöl, mindenik csak szerelmemről beszél, én hozzám nem szóllott egyiksem soha! . . . de barátok levénk, bizalmas benső barátok, minők a földi salaktól megtisztult rokonlelkek lehetnek csupán, és én e barátságot megöröztem vég-lehelletemig, mint egyetlen zöld levelét egykori reményeim virágos kertjének. Orangyala leszek neki, s jaj annak a ki vele hamis játékot akar kezdeni. — Gyula én utadba állani nem fogok, ne légy szerelemföltő, ha véle olykor bizalmas beszélgetésben, talán egyidőt találás. Az csak barátság leend.

Emlékezz mindenre a mit mondtam, Isten veled! — Ezen szavak után hirtelen elhagyta Gyulát s eltűnt egy szűk sikátorban, mielőtt barátja csak egyet is szólhatott volna hozzá. Gyula pedig málázva, minden irány nélkül lépegetett tovább, míg nem szobájában találta magát hol tanuk nélkül dőlhetett érzelmeinek árájába.

II.

Egy meglepő kis udvarba vezetjük olvasóinkat a T** utcában, meglepőnek mondjuk, mert a csodálkozás egy hangos kiáltása nélkül abba senki nem léphet; oly elbájosító, oly elragadó a látomány, mely szemünk előtt feltárul,

Egész megyénk területén alig van néhány másod- vagy harmadrendű gőzmalom, míg más nagyobb városok egymással vetekedve építik ezen jövedelmező malomóriákat: megyénknek népesebb városai mi figyelmet sem láttatnak e térre fordítani; pedig az idő buzditva int bennünket. Nyiregyháza a megyének kereskedelmi központja, még inkább azzal lesz az ungvár-nyiregyházi vasutal; itt összpontosul a megyének, sőt a szomszéd megyéknek természetmánya is, nagyon czélszerű volna nemzetgazdasági szempontból egy elsőrendű gőzmalom építése e helyen, s teljesen meg vagyunk győződve, hogy egyetlen vállalat sem nyujtana a sikerre biztosabb kilátást.

Számtételekre alapítva mondtuk ki az eszmét, megyénk gazdálkodó közönsége érdekében, vajha ne lenne felszólalásunk kiáltó szó a pusztában.

Városi képviselői gyűlés.

Nyiregyháza január 20.

A mai képviselői gyűlésnek, mely mostanában már régen nem tapasztalt niggadsággal és komolysággal folyt le, — három közérdeklő főtárgya volt.

Első volt a földhitelintézet felkölcsönzött 200,000 frt felvételéről és annak hova történt fordításáról jelentés, mely megnyugtató tudomásul vétetett, a mennyiben a város által közelebb vásárolt császárszállási pusztára egy részletfizetésének ideje ha jól emlékezünk január elsőjére lévén tűzve, mivel a szükséges pénz kieszközölhetése jelen válságos időben bizonytalan volt, sokak már aggódni kezdtek. Azonban a város több magas állású pártfogói, de főképen Lónyay Menyhért és Rajner Pál miniszterek kegyes közbenjárása folytán, a kért 200,000 frt kölcsön kieszközölhetett; és ezen egész összeg részint a jelenlegi részletfizetés részint a debreczeni és helybeli iparbankoktól kölcsönzött összegek lefizetésére fordított; és valahára a császár szállási pusztá telekkönyve bonyodalmiból kitisztázva lett, s mint a város tulajdona tiszta lapra telekkönyveztetett.

Városi főjegyző ur. részletezve adván irásban elő, az említett kölcsön eszközölése alkalmával Pesten történt eljárásának mozzanatait, jelentése befejeztével indítványozta, hogy azon férfiak irányában, kik e kölcsön kieszközölésénél, és a telekkönyv rendbehozásánál a város érdekében, oly kitartó buzgalommal fáradoztak, a városi képviselő ne késsék hálijának kifejezést adni. Mire határozatba ment, hogy Lónyay Menyhért ő nagyméltósága a lehető legrövidebb idő alatt diszpolgári oklevéllel tiszteltessék meg; a többi buzgó fáradozók jutalmazása pedig, az e tárgyban működő küldöttségre bízassék.

A diszpolgári oklevélről lévén szó, felmerült azon megjegyzés, hogy miért van az, miszerint a három évvel ezelőtt diszpolgárokul választott jeles hazánkiai az oklevelet mindezeideig meg nem kapták. Mire főjegyző ur. ki nyilatkozta, hogy biz annak egyedül a nyomdász ur az oka, a ki különben igen derék és becsületes ember, de bizony az oklevelek kiállítását elhanyagolta. (Kivált ha nem is sürgették nagyon Szerk.) E tárgynál N. . . képviselő ur még azon észrevételt tette, miért hogy az ily kölcsönvételeknél, melyeknek kieszközölése hosszabb időt igényel, a főjegyző használtat majd minden alkalommal, a város ügyei e miatt sok hátramaradást szenvednek? (Az észrevételt helyesnek tartjuk, mert van a városházánál több olyan egyén, a kinek távolléte nem volna annyi hátramaradással összekötve. Szerk.)

Ezen tárgy befejeztetvén Kégly G. ügyvéd tett indítványt. A törvényszékek rendezésére vonatkozva, annyival inkább elérkezettnek látja az időt, hogy a városi képviselőt mindent elkövesse, ha a megnyerni ohajtott törvényszéktől magát elültetni nem akarja, mert ezen tárgy, már a Deák párt értekezletén felvetett és tárgyalható, hogy rövid idő alatt, a képviselőházban is tárgyalás alá kerül. A mint a lapokból olvashattuk magának a Deák pártnak kebelében meghasonlás támadt e tárgy felett; némelyek költségkímélés tekintetéből egyelőre megyénknek csak egy törvényszéket akarnak, mely elv ha győzelemre jutna a többség kebelében, azon esetre N.-Kálló előnyvel bírna

hogy az elbűvölt ember önkénytelenül is ama gondolatra jön: csak ilyen lehetett valaha az első ember édene, míg bünei által abból ki nem űzetett! . . .

A gyönyörű virágos kertté alakított udvart gondosan ápolt paraplí-akácok kerítik mindenfelől, sőtét, pihenő árnyat vetve az alattok díszlő virágokra, úgy tetszik, mintha e fák volna a lombos zöld keretei e kis paradicsomnak; e fák tanyázik a szellő, mely most vidáman enyegleg a lombokkal, majd kaczerkódva le-lecsap a virágágyak közé, sorba csókolgatja a rózsákat, körülölelgeti a gyönyörű színvegyületben pompázó teljes ibolyákat, hófehér keblökbe nyul a fehér lilimoknak, csapodárságával megszédíti még a komor rosmaringot is, mely enyegleg hajlik utána, midőn tovább suhan; megfűrészi magát az illatban és csendesen besompolyog a lugasba, ott az illatot odacsapja a bentülő kis leány arcához, azután visszaszökik a fára s elbúvik a lombok közé, ha ugyan sokáig tudna vesztegelni e minduntalan röpkedő csapodár. A mi a gyönyörű udvarkert egyszerű berendezését illeti, az magas izlésre mutat; nincsenek itt idegen éghajlatu külföldi növények, mindenütt csupán a haza virágai díszlenek. Az akácok alatt fejező bogóju apró bokrok tenyésznek buján, közbe-közbe néhány laptar-rózsá hajtogatja nehéz, teljes virágait; — eszményi alakú virágágyakban különböző színű teljes ibolyák terjesztenek bűvös illatot; itt az égő szerelem emelkedik ki apróbb növésű társai közül, elpirult leányhoz hasonló színével, amott a legválogatottabb színű verbénák kusznak szertesztét, mintha el akarnák foglalni az egész területet, dús virágaikkal borítva el a meghódított részeket; itt kényes szarkalábak most égszínkékben, majd lilában, majd ismét rózsaszínből s fejezőben váltakozva díszelnek, amott gyönyörű floxok mutogatják ezer, meg ezer virágaikat; itt egy petunia, amott egy perlagonia váz tündököl; itt egy csoport thearózsá, amott egy másik barnavörös és egy harmadik halvány rózsaszínből illatoznak, az ágyak szélein őrtállanak apró szuronyakkal a futó székfűk, ezer-meg ezer virággal tarkázva az utak

Nyiregyháza felett, mert annak kész berendezett helyisége van. Indítványozó tehát sürgetve kéri a képviselőt, hogy egy 24 óra alatt elkészítettven a miniszteriumhoz küldendő memorandumot, abban adjon kifejezést azon aldozatoknak is, melyekre képes leand azon esetre, ha a törvényszék kebelébe helyeztetnék. Végül kérdést intéz, az e tárgyban még júniusban teljhatalommal kiküldött deputációhoz, hogy miért hanyagolta el a dolgot annyira, hogy a memorandumot, melynek kidolgozására utasítva volt, mindaddig el nem készítette, sőt az ügy érdemében semmit nem tett?

K. . Gerő képviselő ur mint a küldöttség egyik tagja felszólal, és a hanyagság vádját a küldöttség elnökére kéri hárítandónak. Erre küldöttségi elnök ur expectorálván magát, miszerint, ő megtette mindent a memorandum elkészítésére, több ízben sürgetve kérte főjegyző urat annak elkészítésére, de midőn sürgetéseinek semmi sikere nem lett volna, a küldöttség Vidlicskay József és Bodnár István urakat bízta meg az emlékirat elkészítésével, főjegyző urat csak arra kérvén, hogy az anteaktákat szolgáltassa ki, de ez sem történt meg, mind e mai napig.

Erre főjegyző ur megjegyzi, miszerint nem kívánható, hogy a sepregetéstől kezdve, minden terhet ő viseljen, ő a kezénél levő aktákat átadta, de a melyek első alispán urnál és másutt vannak, azokkal nem rendelkezhetett, s elfoglaltatásai miatt utánuk nem járhatott. De különben — mondja főjegyző ur — nincsen is az emlékiratra oly nagy szükség, lévén a városnak ott fent lelkes és magas pártfogói, a kik Nyiregyházát nagyon jól ismerik. (Csak hogy ha egyedül erre támaszkodik a város, könnyen úgy járhat, mint az ungvár-nyiregyházi vasutal! Szerk.)

Vége hosszabb és nagyon érdekes discussio után elhatározatott, hogy a memorandum küldöttség által 48 óra alatt készítettessék el, és ennek megbirálása végett szombat délután 3 órakor képviselői gyűlés fog tartatni. (Folyt. köv.)

Felvilágosítás

a „Nyiri Közlöny“ egy bankrésztvényesének.

A „Nyiri Közlöny“ közelebbi számában „egy bankrésztvényes“ átvevén a „Tiszavidék“ 2-dik számában közölt kimutatásomat a „nyiregyházi ipar és kereskedelmi bank első évnegyedi működéséről“ azt kegyeskedik tévedésen alapulónak állítani, és bölcs észrevételeivel kísélni.

Mielőtt az „egy bankrésztvényes“ urnak felelnék, — jöhet ipar és kereskedelmi ügyekben szakavatatlan tolla nem érdemes reá, hogy komoly válasza méltassam, — figyelmeztetem a „Nyiri Közlöny“ t. szerkesztőjét, miszerint kereskedelmi dolgoknál ne engedje át lapját tanoncoknak, hanem szakavatott emberekre bizza az ily czáfolatok írását. Másrészt engedjen meg a „Nyiri Közlöny“ szerkesztője, hogy lapját felajánlása folytán sem veszem igénybe. En kimutatásomat a „Tiszavidékbe“ adtam, s az „egy bankrésztvényes“ urnak kellett volna velem ugyanazon téren, ugyanazon olvasó közönség előtt találkozni, de ha néki nem tetszett a „Tiszavidék“ szerkesztőségéhez küldeni be észrevételeit, nekem sem tetszik felvilágosításomat a „Nyiri Közlönybe“ küldeni.

Hogy az „egy bankrésztvényes“ urnak felelek, azt egyedül a nem annyira szakavatott, s rossz akarat által könnyebben félrevezethető közönség felvilágosítása érdekében teszem.

Vegyük fel tehát az „egy bankrésztvényes“ ur észrevételeit egyenként:

1) Azt mondja ő, hogy „a bevétel rovat alatti kamat számlákban felhozott 2818 frt 14 kr, nem az évnegyedi üzlet által tisztán behozott kamat összegből ered; hanem hozzá vannak számítva azon kamatok is, melyek a befizetett tőke után, a bank működése előtt — a helybeli takarékpénztár által fizetettek, a mi körülbelül 800 frtot tesz.“

Lám hogy tudja az „egy bankrésztvényes“ ur, mintha legalább is a „takarékpénztár“ pénztárnoka volna! sőt nem, hanem mintha épen az ipar és kereskedelmi bank ügyvivője volna, hogy azon 825 frt 1 krt tevő takarékpénztári kamatok is a kimutatásba tett 2818 frt 14 krt számaikat, míg itt-ott szétszórva a legszebb georginák pompáznak, melyeknek lábaiknál a már virágaikat elhullatott tulipánok és nárciszok zöld levelei hevernek; a szomszéd épületeket és a kerítés falait a legbujább repkény takarja el, mintha e paradicsomon túl nem volna látni szabad égieket, csak kék eget, mely sugárzó fényével felette elterül. A kert közepén gyönyörű lugas emelkedik, melyre zöld hajtásával sürűn fut fel a szőlő indái itt-ott mérgekre kifont bajszhoz hasonlóan kunkorítva ki; a szőlőhajtásokat elborítják a lugas körül ültetett fejező rózsabokrok, melyek most virulnak legzadagabban. De ki tudná leírni e kis udvarkertben váltakozó szépségeket? Mintha tündérkezek ápolnák a virágokat s éjjelenként bűvös harmat hullana rájuk, oly dús, oly szép, oly eleven minden! ha a holdas éjszakákon egymással suttogó virágok nyelvét megérténénk, bizonyosan urnőjükről csodás dolgokat hallanánk.

Általában az egész kertben a fejező szín az uralkodó, a lugasban a kanapé, még a ház tornácának faoszlopai is ezüst színre vannak befestve, melyek előtt végig ottlott fejező thearózsák és fejező georginák szerénykednek kedves virágaikkal. Ha a fejező szín az ártatlanság színe, úgy e kert rendezője maga az ártatlanság.

Midőn e bűvös kertbe léptünk, a lugas árnyékában egy szép szőke nő ül fejező ruhában, hajfűrtjei között fejező rózsabimbóval, melynek zöld burkai épen a leszakítás percében akartak már egészen szétrepedni, mellette egy fejező galamb ül, melynek tollai oly tiszták, oly fényesek, mintha minden reggel kristályharmatban fürdenék, csendesen szundikál urnője mellett, a ki mint látszik olvasni akarna, legalább a kezében levő könyv arról biztosít, de a könyv kezével együtt térdein pihen, míg ábrándos gyönyörű kék szemei a lugas ajtaján betekintő égboltozaton merengenek, mintha valamit keresnének. Talán azt nézi, hogy virágainak illata miként vegyül el a légtérben; talán a szellőt kíséri figyelemmel, hogy a hűtlen merre repül a virágaitól orzott

tevő kamat számlák összegéhez vannak számítva. Engedjen meg t. „egy bankrésztvényes“ ur, de máskor jobban méltóztassék utána nézni a dolgoknak, és nemcsak gondolni valamit; azt mindenki tudja, hogy a résztvények utáni befizetések 1869. febr. 1-től október 1-ig tartottak, ezen idő alatt szállást kellett bérelni, tisztviselőket, hivatalozgát díjazni, nyomtatványokra, és más számtalan aprólékosabb kiadásokra elment az a 825 frt 1 kr, meg van arról a számadás vizsgálva; és ezen tételek e kimutatásban, sem a bevételnél, sem a kiadásnál nem szerepelnek, lévén ott szó csupán a három havi bevételéről és kiadásokról.

2) „Egy bankrésztvényes“ ur azt észrevételezi: hogy „az e.) és f.) alatti rovatokban felhozott bevételek, csak úgy tekinthetők, mint az első évnegyedi forgalom utáni visszafizetések, mi akkép magyarázható, hogy nevezett összegek, vagy három havi lejárat előtt fizetettek vissza, vagy pedig, hogy a bank 1869. okt. 4-kén megkezdett működése előtt azon összegeket kamatoztatta, és ezáltal a visszafizetett, összesen 17,155 frt, már az első januári kimutatásnál, második évnegyedi forgalomba bocsáttatván, a kamatok előre leszámításával szintén az első évnegyedi jövedelemben felvették.“

Megfoghatatlan, hogy az „egy bankrésztvényes“ ur annyira szeretné a mutatkozó 1 frtnyi első évnegyedi osztalékot semmire redukálni! de csak légből kapott okoskodásokkal, mert e 2-dik jegyű észrevételei ismét a kereskedelem teréni járatlanságból származnak; különben értenie kellene, hogy itt leszámított váltókról van szó, melyeket a kereskedelemnek nem szabad 3 hóig pénzeszkében őrizni, hanem mihelyest lehet, olcsóbb % re más pénzügyeseknek eladni, hogy ekként több pénz hoztató forgalomba, az ezen üzleti téren mutatkozó 2—3 % nyi nyereségy is emelje a jövedelmet. A leszámított váltóknak, más pénzügyeseknél eladása alkalmával a bank maga fizeti a kamatot, s e kiadás behozatván a számadásba, a nyereségnek is be kell hozatnia a bevételbe.

3) És végül azt észrevételezi „egy bankrésztvényes“ ur, hogy „a beruházás az 1 frt évnegyedi osztalék kifeizése után a társulat vagyona marad, azt csak akkor hajlandó elhinni, ha a kimutatás készítője elismeri, hogy a b) rovat alatti felszerelésekre behozott 1600 frtot, mint a társulat tőkéjét, a főkönyvbe bevezette.“

Kész volnék ugyan a főkönyvet „egy bankrésztvényes“ urnak megmutatni, mert a kimutatást máshonnan, mint a főkönyvből nem vehettem: de engedjen meg, üzleti könyveinkbe nem bocsáthatunk be mindenkit, és meglehet, hogy nem épen uraságot; de azt hiszem erre nincsen is szükség. A könyvek megvizsgálására, a váltók és pénztár leltározására, küldöttség volt kinevezve, melynek tagjai Aschenbrenner, Czincz Sámuel, Igazgatók Török Péter, Soltesz Gyula, Hoffmann Adolf valának, kikről meglehet győződve czikkiró ur, hogy nem nyugodtak volna bele oly számadásba, mely valótlan tételeken alapul. Azt tudni fogja uraságod, miszerint a beruházásokra tett kiadás 10 évi részletekben fog letörleszteni. Ennyit tartottam szükségesnek felvilágosításul megjegyezni.

Több jóakarát, kevesebb ellenszenv! és nem találunk hibákat. Kornstein Ignác, ügyvivő.

Levelezések.

Nyiregyháza, jan. 13. Ma délután két koporsót vitt ki az örök nyugalom helyére a halottas szekér, a végtisztességtévő gyülekezet részlete között. A két koporsó egyikében egy áldott állapotban levő anyának, a másikban pedig egy hat éves leánykájának hullája volt. Még tegnap este egészségesek voltak, a család együtt költötte el az estebédet, ki hitte volna, hogy a családból kettő, ma már a temetőben fog pihenni. Nagy szerencsétlenség történt Nyiregyházán, a lakosok nem emlékeznek még ilyen esetre! Tegnap este ugyanis tűz támadt a szarvas-utczában, két-széken kívül belőlről, s a nedves tetőn csak akkor csaphattak ki a lángok, midőn belőlről a padláson már nagy mértékben elterjedt a veszedelem, úgy hogy a szobában levők csak későre vehették észre az őket fenyegető veszedelmét

csókokkal, vagy talán csillagot keres a nappali fényes égen, egy csillagot, melybe lelke költözött? . . . Ah! ki őt e pillanatban látna, égi fensőbb lénynek tartaná, oly magasztos, oly leirhatatlan!

Mondanunk sem kell, hogy e nő nem más mint zászlószentelési ismerősünk az egőveres ruhás szőke Szendey Gabriella; sokkal többet hallottunk Péternek Gyulához intézett szavaiból sokkal többet megértettünk a csak most megismertetett udvarkert virágainak suttogásából, sem hogy őt be kellene mutatnunk. Épen olyan, mint a minőnek gondoltuk, egy angyal, egy eszménykép, minőt keveset láthatunk az életben. Nem az arcz rendkívüli szépségei teszik őt földfeletti lénynek, egyes vonásaiban talán hibákat fedezhetnénk fel; de az arcz kifejezésében van valami tulvilági, valami fenséges, melynek látása azon gondolatot költi fel, hogy őt valamely gonosz szellem az égből lopta el, s eredetileg nem a föld számára teremtett! . . .

Az ében álmódó leánykát az ajtó csapódása riasztotta fel szép ábrándjaiból, midőn a lugasból kilépett, előtte Gyula állott magasztosult tekintettel. A nő megrezzent, midőn meglátta az ifjat, a virágok olyan bűvösen illatoztak, a nap olyan fényesen ragyogott, olyan szép, olyan boldog volt minden; csak a fejező galamb röpkedett szertesztét, midőn az érkezőt megpillantotta. olyan nyugtalan lett, mintha legalább is valami orrvadást látott volna felé gyilkos csóval közelíteni, és a folyosó előtt viruló thearózsák hajtották le busan halvány fejeiket, mintha az érkező ifju tekintete, midőn rájuk nézett, égetőbb lett volna a nap sugárainál.

A szokásos üdvözléseknek nem kevés zavarral járó megtörténte után, Gabriella élete megmentőjét édesanyja szobájába vezette.

(Folytatjuk.)

Az ember szereti a szerencsétlenségből megmenteni azt, a mit csak lehet: így a meggyuladt házban lakók is ohajtottak volna szegénységéből valamit megmenteni, de a házpadlás beszakadt, a fojtó füst utját állotta a szerencsétleneknek, s ki nem menekülhetvén, ledobbantak, s az anya és leánya megfuladtak, egy kis fiút, mint halljuk, az ablakon szabadtották ki. Ugyan e házban egy katonatiszt is szállásolt s annak privátdiener-je, hogy urának vagyónát-e, vagy a bent szorult szerencsétleneket megmentse, benyitotta az ajtót, melynek következtében erős léghuzam származván, a láng hatalmas erővel felvált, veszélyes helyzetét a katona észre vévén, vissza akart rohanni, de épen e pillanatban szakadt le az égő ereszt, mely a szerencsétlent eltemette tüzhalmával, s ott égett össze iszonyuan, megmenthetetlenül. Azt hallottuk e katonáról, hogy néhány nap múlva már szabadsággal utazott volna övéihez, s azokat már tudósította is hazakerése idejéről. Szegényt őt is hiába várják kedvesei! Három áldozata lett e szerencsétlenségnek! A ház egészen leégett, de dicséretreméltó a lakosságának tüzoltásnál buzgalma, mely ez alkalommal is nyilatkozott, megmentvén a szomszéd házat, melynek eresztét a lángok csapdosák.

Midőn e sorokat írjuk, az esemény hivatalosan constatálva még nincsen, s lehet hogy egy-más nem épen úgy történt, a mint előadtuk, de három áldozat meg van, azokat többé életre költeni nem lehet!

Pazon, jan. 8. *)

Vajmi jól esett szemeknek gyönyörködhetni a két hosszú évtizeden át csak guny és üldözéssel jutalmazott honvédség árnyképén, — de még jobban lelünknek látni ama nagy eszmét, a nemzeti haderő egyarány csapatát, melyhez annyi szép és nagy jövő köt minden buzgó és igaz hazafit.

Önkénytelenül is örvendő mosoly sugárzott le az ember arcáról, midőn ama megható s az ifjú keblet bátorságra tüzelő szót hallá, hogy: „vigyázz.” Igen megható volt látni e hó 8-kán, a gyalog és lovas honvédséget, vezényeltetve tisztjeiktől, a midőn próba kirándulását tevő Pazonig. Mind piros, pozsgás s a nemzeti vitéz szellemtől áthatott ifjak valának ők, tiszta kinyomata a magyar vérenek.

A rend, a fegyelem s a katonai tisztség valóban méltó figyelmét érdemlé ki a nézőközönségnek.

De e lelkes nemzeti csapat sem csalódott a magyar szives vendég-szeretében, mert rendeltetése helyén Pazonban, hol néhány percznyi pihenőt tartott, oly házi barátságban és fogadtatásban részesült Elek Mihályné nagyságánál, a milyent csak is egy testben s lélekben magyar érzésű és ihletségű urnőtől várhatni, ki is valamint a tisztikart, egy a legénységet is a legszívésebben megvendégelé.

Miért is őszinte keblünköl kívánhatjuk, hogy vajha mindenütt ily valóban lelkes honvédelmi tisztikara és legénysége lenne a nemzetnek, a melynek védelmére bizton számíthat mind a fejedelem, mind a nemzet, mely él, hal azon eszméért, hogy egy önálló és korszerűen begyakorolt s edzett nemzeti hadserege legyen. Bár mielőbb valósulna!

Vegyes hírek.

— A címjénél *-gal jelzett cikkek mult számunkból hely szüke miatt maradtak ki.

— Lapunkban már érintettük volt, miszerint Ivánka Imre országgyűlési képviselő interpellálta volt a közlekedési miniszter urat a nyiregyház-ungvári vasut tárgyában; miután azonban interpellációjára válasz mindez ideig nem adatott: a f. év január 17-diki ülésben, nevezett képviselő ur ismét interpellálta a miniszter urat, hogy hajlandó-e a m. északi vasut igazgatóságának ajánlatát, a nyiregyház-ungvári vonal kiépítésére nézve tekintetbe venni, s mikor szándékozik ezen vasutvonal kiépítésére nézve t. javaslatot a ház elé terjeszteni.

Erre gr. Mikó Imre közlekedési miniszter kijelenté: hogy ezen vonal kiépítését semmi országos érdek nem igényli oly sürgösen, hogy már második interpellációra nyujtana alkalmat; országos érdekű, hogy ezen vonal minél olcsóbban építtessék, ehhez fogja magát annak idején tartani, de időt a miniszterium túlhalmozottsága miatt nem határozhat.

Ezen miniszteri válaszhhoz nem kell commentár, azt hisszük, elegendő az magában is meggyőzőnek, a nyiregyház-ungvári vasuthoz kötött szép kilátásaink és reményeink teljes leűtésére, várjunk tehát szép csendesen, míg a miniszter urnak tetszeni fog a teendők halmazából valamikor anno 1900-ban előhuzni a nyiregyház-ungvári vasutat.

— A lapunk közelebbi számban felemlített „Honvéd tánczvizalom” a rokkant honvédek menháza javára csakugyan meg fog tartatni febr. 10-kén a felhívások már szét is küldettek. Belépti díj 1 frt o. e. Jegyek előre váltathatók Bertalan Rezső ur gyógyszerárában és Krasznay Gábor urnál s este a pénztárnál.

— A nyiregyházai nőegylet részben az árvaház, részben a szabolcsmezei vízkárosultak javára jótékony czélú tánczvizalmat rendezend a nagyvendéglő termében f. év jan. 29-én. Reményljük hogy a nemes czél, mennél nagyobb számmal fogja egybegyűjteni áldozatkész közönségünket ezen alkalommal.

— Az izr. nőegyleti bal f. hó 19-kén tartatván meg, legényesebben sikerült, a terem zsufolásig megtelt. Tiszta jövedelme jótékony czélra volt szentelve s igen sokan felülfizetéseket tettek, mely nemeskeblű adakozók neveit egyenkint jövő számunkba fogjuk közölni.

— Következő legujabb, már is igen kedvelt zenedarábok érkeztek ifj. Csáthy Károly debreczeni s nyiregyházai könyv- s zenemű-kereskedésbe u. m.:

Schneider Fanny polka Körner A.-tól ára 50 kr.
Weiler Weiler polka schnell Novák A.-tól ára 50 kr.

Evetke polka rezgő zongorára szerző Perczel Lajos ára 50 kr.

Ez idei pesti jogszabály köztetszésbe részesültek, miket bátran merünk a t. tánczkezdők szives figyelmébe ajánlani.

— A nyiregyházai ág. ev. algyimnazium szigorlatainak rende melyek jan. 24-től—28-áig tartatnak meg.

IV. osztály.

Jan. 24. hétfőn 8—10 természettan Kürt. 2—4 földrajz Weiss.

„ 25. kedden 8—10 latinnyelv Weiss. 2—4 számtan Kürt.

„ 26. szerdán 8—10 vallás Kovács.

„ 27. csütört. 8—10 magyar nyelv Martinyi. 2—4 mértan Kürt.

„ 28. péntek 8—10 német nyelv Kürt.

III. osztály

Jan. 24. hétfőn 8—10 latinnyelv Weiss. 2—4 számtan Kürt.

„ 25. kedden 8—10 német nyelv Kürt. 2—4 történelem Weiss.

„ 26. szerdán 8—10 vallás Kovács.

„ 27. csütört. 8—10 mértan Kürt. 2—4 magyar nyelv Martinyi.

„ 28. péntek 8—10 ásványtan Palánszky.

II. osztály

Jan. 24. hétfőn 8—10 latinnyelv Kovács. számtan Kovács.

„ 25. kedden 8—10 magyar nyelv Palánszky. 2—4 német nyelv Palánszky.

„ 26. szerdán 8—10 földrajz Weiss.

„ 27. csütört. 8—10 állattan Palánszky. 2—4 mértan Kovács.

„ 28. péntek 8—10 vallás Kovács.

I. osztály.

Jan. 24. hétfőn magyar nyelv Palánszky. 2—4 német nyelv Palánszky.

„ 25. kedden 8—10 latinnyelv Kovács. 2—4 számtan Kovács.

„ 26. szerdán 8—10 állattan Palánszky.

„ 27. csütört. 8—10 mértan Kovács. 2—4 földr. Weiss.

„ 28. péntek 8—10 vallás Kovács.

Előkészítő osztály.

Jan. 24. hétfőn 8—10 magyar nyelv Martinyi. 2—4 német nyelv Martinyi.

„ 25. kedden 8—10 földrajz Martinyi. 2—4 vallás Martinyi.

„ 26. szerdán 8—10 számtan Kürt. 2—4 mértan Kürt.

„ 27. csütört. 8—10 történet Weiss. 2—4 állattan Palánszky.

Nyilvános köszönet.*)

A szabolcsmezei iskolatanácsot megnyitó beszéd kinyomatott a megyei tanítói kar könyvtára megalapítására, hogy minden hitfelekezetű tanítónak alkalom szolgáltatassék önművelés útján a tudományok haladását ismerni és követni, s ez uton a tanítói feladatokra mindinkább tökéletesedni.

Pfeiffer Ferdinánd pesti könyvtáros ur azon beszédnek egy hozzájutott példányából értesülvén a kitűzött czélról: kellemesen lepett meg azzal, hogy újjei aján-dékul, a szabolcsmezei tanítói könyvtár részére, 44 kötet, vegyesen tan- és szépirodalmi, történelmi, természettudományi válogatott műveket — mint Csengeritől a Johnston utáni vegytani képek, Lamartine Girondiak története, Gyulai, Kemény, Petőfi több művei, Pesti Frigyes világ-történelem napjai stb. — küldött.

Kedves kötelességem e nagylelkű adományt — mint a népnvelés emelése érdekében hozott hazafiai áldozatot — hálással megköszönni.

Dr. Baruch Mór mk.
a szabolcsmezei iskolatanács jegyzője.

Felhívás.

A helybeli műkedvelő társulat minden-nemű tagjai febr. 2-án d. u. 2 órakor az övödában tartandó gyűlésre meghivatnak.

Nyiregyháza, jan. 20. 1870.

Domján Sámuel

elnök.

A nyiregyházi gabnacsarnokban

jegyzőkönyvileg beigtatott terményárak o. értékben.

Alsó ausztriai mérő szerint	Január 22.	
	leg-alant	leg-fent
Buza	—	3.10—4.25
Kétszeres	—	2.40—2.50
Rozs	—	2.45—2.60
Árpa sertőzésre	—	—
„ táplálékra	—	1.70—1.80
Zab	—	1.50—1.60
Kukoricza	—	2.10—2.20
Bab	—	2.50—3.50
Köles	—	2.20—2.25
Bukkony	—	2.50—2.75
Mák	—	11—11.50
Repcze	—	6.50—7.—
Lenmag	—	5.25—5.50
Olaj	—	25—25.50
Szesz, magyar iteze	—	16%—16%

Bécsi távirati börze-tudósítás. jan. 22.

5% metalliques 59.95 — 5% metalliques máj. és nov. kamattal 59.95 — 5% nemzeti kölcsön 70.20 — 1860-diki államkölcsön 97.40 — Bankrészevények 733 — Hitelrészevények 257.70 — London 125.75 — Ezüst 120.75 — Cs. kir. arany 5.80.

Tudakozó intézeti biradó.

(E rovathban egy-egyközlésért előlegesen 10 kr. előjegyzési és 30 kr. igtatási díj, összesen 40 kr. fizetendő. A „Tiszavidek” előfizetői előjegyzési díjt nem fizetnek.)

1. Eszény határában 350 hold legelő sertésnek való nagy fedett akollal tavasztól kiadó, holdja 3 frtjával.

Felelős szerkesztő

Gyöngyösy Sámuel.

Császári királyi szab. tiszavideki vasut

Menetrende

a m. kir. államvasut Miskolczi-Hatvani vonalának megnyitása napjától kezdve további rendelkezésig.

I. Bécs és Pestől Kassa felé.	II. Bécs és Pestől Arad felé.	III. Bécs és Pestől Nagyvárad felé.
Bécs . . . . . ind. 8 — este 7 30	Bécs . . . . . ind. 8 — este 7 30	Bécs . . . . . ind. 8 — este 7 30
Pest . . . . . 6 30 reg. 5 18 este	Pest . . . . . 6 30 reggel 5 18 este	Pest . . . . . 6 30 reggel 5 18 este
Czegléd . . . . . 9 39 „ 8 — „	Czegléd . . . . . 9 24 „ 8 19 „	Czegléd . . . . . 9 39 „ 8 — „
Szolnok . . . . . 10 37 „ 9 17 éjjel	Szolnok . . . . . 10 16 délelőtt 9 47 éjjel	Szolnok . . . . . 10 37 „ 9 17 éjjel
Püsp.-Ladány . . . . . 1 33 déln. 1 3 „	Püsp.-Ladány . . . . . 11 29 „ 11 40 „	Püsp.-Ladány . . . . . 1 33 déln. 1 3 „
Debreczen . . . . . 3 5 „ 3 48 reg.	Csaba . . . . . 1 9 délután 2 36 reggel	Debreczen . . . . . 3 5 „ 3 48 reg.
Nyiregyháza . . . . . 4 35 „ 6 24 „	Arad . . . . . 2 52 „ 5 11 „	Nyiregyháza . . . . . 4 35 „ 6 24 „
Tokaj . . . . . 5 31 este 8 9 „		Tokaj . . . . . 5 31 este 8 9 „
Miskolczi . . . . . 7 24 „ 10 46 déle. 2 51 d. u.		Miskolczi . . . . . 7 24 „ 10 46 déle. 2 51 d. u.
Kassa . . . . . 9 56 „ 1 51 déle. 5 23 „		Kassa . . . . . 9 56 „ 1 51 déle. 5 23 „

IV. Kassaól Pest és Bécs felé.	V. Aradról Pest és Bécs felé.	VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.
Kassa . . . . . ind. 5 21 reg.	Arad . . . . . ind. 12 26 délután	Nagyvárad . . . . . ind. 10 20 délelőtt
Miskolczi . . . . . 7 55 „ 3 20 déle.	Csaba . . . . . 2 7 „ 11 23 éjjel	B.-Ujfalu . . . . . „ 11 44 „
Tokaj . . . . . 9 37 „ 5 50 este	Mező-Tur . . . . . 3 43 „ 2 15 „	Püsp.-Ladány . . . . . érk. 12 55 délután
Nyiregyháza . . . . . 10 39 „ 7 33 „	Szolnok . . . . . 5 — „ 4 18 reggel	Czegléd . . . . . „ 5 33 este
Debreczen . . . . . 12 19 dé. b. 10 26 éjjel	Czegléd . . . . . érk. 5 48 este 5 38 „	Pest . . . . . „ 8 39 „
Püsp.-Ladány . . . . . 1 57 déle. 12 39 „	Pest . . . . . „ 8 39 „ 8 40 „	Bécs . . . . . „ 6 14 reggel 6 39 este
Szolnok . . . . . 4 39 „ 4 39 reg.	Bécs . . . . . „ 6 14 reggel 6 39 este	
Debreczen . . . . . 5 33 este 5 50 „		
Czegléd . . . . . érk. 5 33 este 5 50 „		
Pest . . . . . „ 8 39 „ 8 40 „		
Bécs . . . . . „ 6 14 reg. 6 39 este		

A vasuthoz csatlakozó postakocsik menetrende:

Nyiregyháza-Beregszász. Indulás Nyiregyházáról naponként reggel 7 órakor. — Érkezés Nyiregyházára naponként este 4 óra 50 perczkor.

Nyiregyháza-Szathmár-Nagybánya. Indulás naponként este 6 órakor. — Érkezés naponként este 9 óra 45 perczkor.

Az igazgatóság.

Mai számunkhoz féltv melléket van csatolva.

H I R D E T É S E K.

Alólirott tisztelettel tudatja Nyiregyháza s Szabolcsmegye n. é. közönségével, hogy az eddig Reich urnál volt
Osztrák Gresham angol életbiztosító társaság ügynökségét
 folyó év január hó 1-től átvette. — Melynél fogva a fizetések egyedül általa fogadtatnak el; — valamint új biztosítások szinte általa intézendők el.

ifj. CSÁTHY KÁROLY
 könyv, zenemű kereskedő, mint a „Gresham” ügynöke.

Hasznombérbe kiadás
 Nyiregyházán a Nagyorosi utca végén levő
 Inezedy György féle lakó helyből 8 helyig 1200
 ölével, a rajta levő lakó ház, istálló és más egyéb épü-
 telekkel, továbbá 2 hold gyeptelek e. f. é. márczius 19-től
 kezdve egy vagy több évre is kiadó.
 Értekezhegni a tulajdonosnál, Kemescsén, Mikocz
 Miklósnénál.

Megpróbálva és ajánlva számos orvosi tekintélyek által.

Dr. BÉRINGUIER L.
KORONA-SZESZE

(A kölni vizek legjava) — Eredeti üveg 1 ft 25 kr o. é.

Kitünő minőségű — nemesak mint kellemes illat — és mosdóvíz, hanem mint kitünő segédgyógyszer is, mely az életműszereket élénkíti és erősíti.

BORCHARDT orvos-tudor
NÖVÉNY-SZAPPANA

elismert szer a bőr szépítésére és finomítására, mindennemű bőrtisztatlanság ellen, valamint sikerrel használható mindennemű **fürdőkhoz**
 = Egy eredeti lepecsételt csomagagnak az ára 42 kr o. é. =

Dr. Beringuier
NÖVÉNY HAJFESTŐ-SZERE

(tokban foglalt kefe és esészével együtt 5 ft o. é.)
 Tökéletesen czélszerűnek elismert és ártalmatlannak bizonyult, melylyel haját, szakált és szemöldököt, minden árnyazatu színre tartósan festeni lehet.

Dr. LINDES tanár
Növényi rudas haj-kenőcse

növeli a haj fényét és rugonyosságát, egyszersmind a fejtető szilárdítására is alkalmas. = Egy eredeti db ára 50 kr o. é. =

Kapható Nyiregyházán Reich B. és Pavlovits Imre kereskedéseikben.

Dr. BÉRINGUIER
Növény-gyök hajolaja

hosszabb használatig tartó üvegekben 1 frival.
 a legalkalmasabb növény-alkatrészekből összeállítva, a haj és szakál épentartására — erősítése és szépítésére, valamint az oly kellemetlen korpa és sömör gállására.

Dr. SUIN de BOUTEMARD
FOG-PÁSZTÁJA

1/4 és 1/2 csomagocskákban 70 és 35 kr o. é.
 a fog és foghús legolcsóbb, legkényelmesebb és legbiztosabb épentartási — és tisztító szere, egyszersmind kellemes üdéséget kölcsönöz a szájüregeknek.

BALZAMOS OLJBOGYÓ-SZAPPAN
 mely enyhe és egyuttal hatályos napi mosdó szer, még a leggyöngédebb bőrű hölgyek és gyermekek számára is legjobban ajánlható. = Egy eredeti csom. ára 50 kr o. é. =

Hartung orvostudor
CHINAHEJ-OLAJA,

mely a legjobb minőségű Chinahej főzet — és balzsamos olajok öszszetételéből áll, a haj fenntartására és szépítésére. Ára 85 kr o. é.

HARTUNG orvostudor
Növény-haj-kenőcse,

mely hatályos tápláló nedvek és növényi anyagok alkatrészeiből áll, a hajnövés élesztésére szolgál. Ára 85 kr o. é.
 A fentebbi kitünő tulajdonságuknál fogva elismert cikkek **jótállás** vállaltatik.

diszmnü, norinbergi, fűszer és gyarmataruküzlete

R E I C H B.

Nyiregyházán

tisztelettel ajánlja

valódi amerikai varrógépek

hizományi raklart — gyári ár mellett, kész pénzért, és részletefizetésekre is — nemkülönben valóban hamisítatlan **francia peszsgőt** (Champagner) ugy szintén a farsangi idényre igen finom keztyük, legyezók, virágcsokortartók, cipők, pipereczkék és illatszerek raklartát pontos és gyors kiszolgálattal mellett legintányosabb áron. —

2. (3—3)

Van szerencséje alólirottak n. é. közönségnek ezennel tudomására juttatni, miszerint üzletem mely már régibb idő óta áll Nyiregyházán (Pazonyi utca 787. sz.) újabb idő óta megnagyobbított és minden e szakmába vágó árucikkkel gazdagon felszereltetett, nem mulaszthatom el hogy, a n. é. közönség figyelmét föl ne hívjam; — vagyok is egyszersmind bátor tudatni:

Tűz és betörés ellen mentes

S z e k e r é n y e k

mely nem csak nagyvárosban de vidékünkön is elkerülhetetlen szükséges kellekké vált minden oly **gazdasági és kereskedelmi** üzletben, hol nem egyedül az állampapírok, de egyébb értékes jegyek és könyvek **a tűz és betörés ellen mentes szekrényeket** megkívánják, nála különféle alakban gyári áron kapható.

Továbbá ugy vidéken mint helyben a farsangi idényen **mulató termek** gazdag földszítése és padozat fényeztetése alólirottál gyorsan és pontosan mérsékelt ártért eszközöltetik. —

Varga J.-nő és fia,
 Nyiregyházán.

3. (3—3)

